

Sygn. akt IV W 1109/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Religa

Protokolant: Katarzyna Łuczak

Przy udziale oskarżyciela funkcjonariusza Straży Miejskiej R. W.

po rozpoznaniu w dniu 21.10.2016r.

sprawy **H. N.**

syna W. i L.

ur. (...) w W.

obwinionego o to, że:

W dniu 15 października 2015 r., tj. w dniu nadesłania wyjaśnienia, w W. przy ul. (...), jako właściciel pojazdu marki K. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi nie wskazał na żądanie Straży Miejskiej m. st. W. komu powierzył wyżej wymieniony pojazd do kierowania lub używania w dniu 20 września 2015 r. o godz. 21:35,

tj. o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 Ustawy z dn. 20.06.1997 r. „Prawo o ruchu drogowym” (Dz. U. Nr 108 poz. 908 z późn. zm.)

orzeka

I. Obwinionego **H. N.** uniewinnia od popełnienia zarzuconego mu czynu;

II. Kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IV W 1109/16

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 września 2015 roku pełniący służbę patrolową funkcjonariusze Straży Miejskiej znajdując się na ulicy (...) w W. około godziny 21:35 ujawnili wykroczenie polegające na postoju pojazdu marki K. o nr rej. (...) zaparkowanego w strefie obowiązywania znaku D - 40 – strefa zamieszkania poza miejscami wyznaczonymi. Ponieważ powyższa okoliczność stanowiła naruszenie dyspozycji art. 97 Kodeksu Wykroczeń czyn ten został udokumentowany sporządzeniem notatki urzędowej oraz wykonaniem przy użyciu aparatu cyfrowego zdjęcia obrazującego zastaną sytuację. Następnie na miejscu sporządzone zostało wezwanie do osobistego stawienia się w terminie 7 dni w siedzibie Straży Miejskiej m.st. W. przy ul. (...) w W., które umieszczone zostało na szybie ujawnionego pojazdu. Na przedmiotowym wezwaniu zawarte było m.in. pouczenie, że właściciel lub posiadacz pojazdu ma obowiązek wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania we wskazanym czasie. W pouczeniu tym jednocześnie widniała adnotacja, że niespełnienie tego obowiązku narzuca zobowiązanie na odpowiedzialność za samoistne wykroczenie. W związku z niestawieniem się na wezwanie Straży Miejskiej w

siedzibie VI Oddziału Terenowego, do ustalonego przez Straż Miejską użytkownika pojazdu marki K. o nr rej. (...) tj. jego współwłaściciela H. N. wysłane zostało następnie wezwanie wraz z oświadczeniem oznaczonym jako część B i C. Część B zawierała oświadczenie o udzieleniu informacji komu właściciel lub posiadacz pojazdu powierzył pojazd do kierowania lub używania w dniu 20 września 2015 roku, zaś część C zawierała odmowę wskazania komu właściciel lub posiadacz pojazdu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. W przedmiotowym wezwaniu widniało pouczenie, iż na ustalonej osobie spoczywa obowiązek poinformowania odnośnie osoby której powierzyła pojazd do kierowania lub używania i w przypadku niespełnienia tego obowiązku poniesie odpowiedzialność za wykroczenie określone w art. 96 § 3 kodeksu wykroczeń. Jednocześnie w zaadresowanym na adres H. N. wezwaniu wskazany został termin 7 dniowy w którym to okresie zobowiązany został do odesłania listownie wypełnionych oświadczeń na adres (...). Przedmiotowego wezwania Straż Miejska nie wysłała jednakże do drugiego współwłaściciela pojazdu marki K. o nr rej. (...), którym był D. N.. Wezwanie wraz z załącznikami zostało doręczone H. N. w dniu 7 października 2015r. Pismem z dnia 11 października 2015r. (data wpływu do siedziby Straży Miejskiej 15 października 2015r.) H. N. wniósł o umorzenie postępowania powołując się na Uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 30.09.2014r. w sprawie o sygn. akt I KZP 16/14 kwestionując uprawnienia Straży Miejskiej do występowania do Sądu z wnioskiem o ukaranie za czyn z art. 96 § 3 k.k. W związku z nadesłaniem wyjaśnień na piśmie i nie stawieniu się w siedzibie Straży Miejskiej odstąpiono od przesłuchania H. N. i poprzestając na ustalaniu w zbiorze danych Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców MSWiA, że jest on właścicielem pojazdu poinformowali go o skierowaniu przeciwko niemu do Sądu wniosku o ukaranie za czyn z art. 96 § 3 kodeksu wykroczeń.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: wyjaśnienia obwinionego H. N. (k. 35 - 37); notatkę urzędową (k. 1); wezwanie (k. 2); zdjęcie (k. 3); wezwanie (k. 4); oświadczenie (k. 5); zwrotne poświadczenie odbioru (k. 6); pismo do Straży Miejskiej (k. 7 - 9); oraz kopię dowodu rejestracyjnego (k. 22).

Obwiniony H. N. podczas przesłuchania (k. 35 - 37) nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że nie jest jedynym właścicielem pojazdu marki K. o nr rej. (...) ponieważ drugim właścicielem tego samochodu jest jego syn D. N. i to on więcej użytkował ten pojazd ponieważ sam na co dzień dysponuje (...). Dodał, że syn nie otrzymał wezwania od Straży Miejskiej. Jednocześnie oświadczył, że w dniu 20 września 2015r. nie było go w W. i w związku z tym nie jest w stanie powiedzieć kto wówczas użytkował przedmiotowy pojazd tym bardziej, że używa go większość członków jego rodziny, a nikt się do dysponowania tym autem w tym okresie czasu mu nie przyznał. Oznajmił również, że nie jest prowadzona żadna ewidencja używania samochodu marki K. o nr rej. (...) w danym okresie czasu.

Sąd zważył co następuje:

Sąd obdarzył wiarygodnością treść wyjaśnień złożonych przez H. N. (k. 35 - 37). Za zgodną z prawdą Sąd uznał okoliczność, iż H. N. jest jedynie współwłaścicielem pojazdu marki K. o nr rej. (...) zaś drugim jego właścicielem jest D. N. albowiem dowodzi tego załączona do akt sprawy kserokopia dowodu rejestracyjnego przedmiotowego samochodu. Jednocześnie nie było potrzeby kwestionowania pozostałej treści złożonych przez obwinionego wyjaśnień albowiem nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Z załączonej do akt przedmiotowej sprawy kserokopii dowodu rejestracyjnego (k. 22) jednoznacznie wynika, że samochód marki K. o nr rej. (...) jest współwłasnością H. N. i D. N..

Żadnych wątpliwości co do ich autentyczności oraz stwierdzonych nimi okoliczności nie budzą także notatka urzędowa (k. 1), wezwanie (k. 2), zdjęcie (k. 3), wezwanie (k. 4), oświadczenie (k. 5), zwrotne poświadczenie odbioru (k. 6), pismo do Straży Miejskiej (k. 7 - 9) oraz dane o karalności za wykroczenia (k. 30). Miały one znaczenie uzupełniające w sprawie.

Reasumując należy wskazać, że jakichkolwiek wątpliwości nie może budzić fakt, że pojazd marki K. o nr rej. (...) został zaparkowany w strefie zamieszkania poza miejscami wyznaczonymi, a więc niezgodnie z obowiązującymi przepisami, co wynika zarówno z notatki urzędowej (k. 1) jak i wykonanego na miejscu zdarzenia i załączonego do niej zdjęcia z ujawnionego wykroczenia (k. 3). Autentyczność sporządzonej przez funkcjonariusza Straży Miejskiej notatki i prawdziwość zawartej w niej treści, w tym sposób wykonania zdjęcia na którym uwidocznił się numer

rejestracyjny ujawnionego pojazdu daje w tym względzie pewność i jasność sytuacji. Żadnych wątpliwości nie budzi także okoliczność, że obwiniony już w wezwaniu pozostawionym w dniu 20 września 2015 roku na szybie pojazdu marki K. o nr rej. (...) (k. 2) a także w wysłanym na adres jego zamieszkania wezwaniu wraz z oświadczeniem oznaczonym jako część B i C pouczonej został, że właściciel lub posiadacz pojazdu ma obowiązek wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania we wskazanym czasie, przy czym niespełnienie tego obowiązku narażało zobowiązanego na odpowiedzialność za samoistne wykroczenie. Nie ulega przy tym najmniejszej wątpliwości, że obwiniony odbierając wezwanie wraz z oświadczeniami (k. 6) i składając wyjaśnienia na piśmie odmówił udzielenia odpowiedzi komu powierzył wyżej wymieniony pojazd do kierowania lub używania w dniu 20 września 2015r. około godz. 21:35. W przedmiotowej sprawie istotną okolicznością z punktu widzenia zachowania obwinionego było jednak to, że H. N. jest współwłaścicielem pojazdu marki K. o nr rej. (...). Biorąc pod uwagę powyższe nie można tym samym uznać, że zachowanie obwinionego H. N., który wbrew obowiązkowi nie wskazał na żądanie Straży Miejskiej m.st. W. komu powierzył pojazd marki K. o nr rej. (...) do kierowania lub używania w dniu 20 września 2015r. około godz. 21:35, stanowiło naruszenie przepisu art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. Należy bowiem wskazać, że obowiązek określony w art. 78 ust. 4 cyt. ustawy ciąży zarówno na właścicielu, jak i na użytkowniku pojazdu. Zgodnie z treścią art. 96 § 3 k.w. na żądanie uprawnionego organu właściciel jak i użytkownik winien wskazać, kto w danej chwili był użytkownikiem pojazdu. Realizacja tego obowiązku ma bowiem ułatwić ustalenie kierującego pojazdem w razie m.in. popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu, co miało miejsce w niniejszej sprawie. Wykonanie tego obowiązku przez właściciela pojazdu następuje wówczas, gdy wskaże on osobę, której oddał pojazd do kierowania co powoduje, że obowiązek ten przechodzi następnie na tę osobę. Wyraźnie należy w tym miejscu zaznaczyć, że ustawodawca przewidział jednocześnie tylko jedną sytuację, w której niewskazanie kierującego pojazdem nie będzie łączyło się z odpowiedzialnością za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w., a więc kiedy następuje zwolnienie danej osoby z tego obowiązku. Musi bowiem wówczas zaistnieć konieczność spełnienia kumulatywnie trzech przesłanek tj. pojazd musi zostać użyty wbrew woli i wiedzy właściciela lub posiadacza pojazdu, przez nieznaną osobę, czemu właściciel lub posiadacz pojazdu nie mógł zapobiec. Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 12 marca 2014r. (P 27/13) „Zgodnie z art. 78 ust. 4 p.r.d. właściciel lub posiadacz pojazdu nie mają obowiązku wskazania, komu powierzyli pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, jeżeli pojazd został użyty wbrew ich woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mogli zapobiec. W sytuacji użycia pojazdu wbrew woli i wiedzy właściciela lub posiadacza pojazdu przez nieznaną osobę, czemu nie mogli zapobiec, nie dochodzi w ogóle do spełnienia znamion wykroczenia określonego w art. 96 § 3 k.w. Właściciel lub posiadacz pojazdu, nie wskazując, komu powierzyli pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, jeżeli pojazd został użyty wbrew ich woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mogli zapobiec, nie zachowują się, jak wymaga tego art. 96 § 3 k.w., "wbrew obowiązkowi". Właściciel bądź posiadacz pojazdu wezwany do wskazania kierującego pojazdem ma zatem de facto pięć możliwości: 1) wskazać siebie, jeżeli faktycznie prowadził pojazd, 2) przedstawić dowód, że nie jest ani właścicielem, ani posiadaczem pojazdu, 3) wskazać, kto kierował pojazdem lub używał pojazdu, 4) nie wskazać, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania, 5) przedstawić dowód, że pojazd był użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Tylko w czwartym wypadku, gdy właściciel lub posiadacz pojazdu nie wskaże, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania, naraża się na odpowiedzialność za wykroczenie określone w art. 96 § 3 k.w. W przedmiotowej sprawie mamy jednak do czynienia z piątym przypadkiem. Jak wynika bowiem z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, a więc z załączonej przez obwinionego kserokopii dowodu rejestracyjnego, pojazd marki K. o nr rej. (...) posiada dwóch współwłaścicieli. Należy wskazać, że obwiniony będąc współwłaścicielem przedmiotowego pojazdu nie musi wyrażać zgody na użytkowanie tego samochodu przez drugiego współwłaściciela a tym samym może nie mieć wiedzy jaka osoba w rzeczywistości dysponowała tym autem w dacie zarzucanego mu czynu. Tym samym syn obwinionego tj. D. N. mógł powierzyć ten pojazd innej osobie nic nie mówiąc o tym obwinionemu. Wymaga przy tym nadmienić, że obwiniony wprawdzie nie powołał się na ten argument w piśmie z dnia 11 października 2015 roku jednakże trudno oczekiwać aby to właśnie zwykły obywatel wyręczał w tym względzie organ państwowy i jego obowiązki. To właśnie Straż Miejska winna wpiery ustalić, że pojazd posiada dwóch współwłaścicieli, a następnie wystąpić do drugiego z nich, czego w przedmiotowej sprawie nie uczyniła, celem wskazania komu powierzony został wskazany pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Dopiero wówczas gdyby na tak zadane pytanie Straż Miejska nie uzyskała od obydwu właścicieli auta żądanej odpowiedzi może wystąpić do Sadu z wnioskiem o ukaranie za czyn z art. 96 § 3 kw. Nie

można bowiem wykluczyć, że drugi ze współwłaścicieli wiedzą taką mógł dysponować. W realiach niniejszej sprawy brak odpowiedzi przez obwinionego na tak zadane mu pytanie nie może być zatem kwalifikowane jako wykroczenie z art. 96 § 3 kw.

Tym samym mając na względzie, że zachowanie obwinionego nie wypełniło znamion zarzuconego mu czynu należało uniewinnić go od jego popełnienia.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 118 § 2 k.p.w.